

[Undervisningsministeren]

1) Der er frit initiativ, dvs. at enhver har adgang til at etablere undervisning. 2) Der er ikke begrænsninger i emnekredsen. 3) Udgifterne er lovbundne i den forstand, at undervisningen med fradrag af deltagerbetalingen finansieres af stat og kommune, når lovens betingelser er opfyldt.

Ifølge lovforslaget får kommunerne ret til at fastsætte et maksimum for udgifterne, og det vil kunne få indflydelse på, hvem der i praksis får mulighed for at etablere undervisning. Dette vil især betyde, at nye initiativtagere vil få vanskeligt ved at gøre sig gældende. Det vil også betyde, at nye og utraditionelle emner vil få vanskeligt ved at opnå tilskud.

Forslaget indebærer med andre ord en risiko for, at kommunerne muligvis utilsigtet foretager, hvad der nærmer sig en censurering af de tilbud, der fremsættes. Man må også frygte, at der vil blive stor ulighed kommunerne imellem med hensyn til de tilbud, der fremsættes som almen fritidsundervisning.

Den gældende lov sikrer oprettelsen af særlig undervisning for handicappede medborgere. På dette område er forslaget en stærk svækkelse, og det kan indebære en fare for, at det skal gå ud over den svageste stillede del af befolkningen.

Jeg skal til slut bemærke, at fritidsundervisningslovens tilbud om almen undervisning indgår som en del af en række tilbud til den voksne befolkning. Det centrale uddannelsesråd, som vi tidligere i dag har snakket meget om, har taget problemerne omkring voksenundervisningen, som regeringen prioriterer højt, op til samlet behandling i sin redegørelse U-90, som tinget vil vide for nylig er offentliggjort.

Jeg kan altså ikke anbefale så forfærdelig mange af de ting, der er foreslået i lovforslaget, og må henvise til de bemærkninger, der allerede blev gjort i november 1976.

Møller Andersen (S):

Fritidsloven af 1969 er en god lov. Den har givet, og den giver muligheder for, at befolkningen kan deltage i undervisning af forskellig karakter, ligesom loven giver basis for ungdomsskolens arbejde og for, at et rigt og varieret ungdomsarbejde kan udfolde sig i klubber og foreninger. Fritidsloven af 1969

har skabt rige udfoldelsesmuligheder for mange for en forholdsvis billig penge. En beklagelig ting ved den nugældende lov er bestemmelsen om, at der skal afkræves elever betaling for deltagelse i voksenundervisningen. Det er vel en sag, der kan rettes engang.

Venstres forslag til ændring af fritidsloven har to hovedformål: at erstatte refusionsordningen med bloktilskud til kommunerne og at overlade en større grad af bestemmelse til kommunerne. Der er ingen tvivl om, at refusionerne har bidraget til at gøre fritidsloven til en succes. Bloktilskuddene vil blive tildelt kommunerne efter de gældende objektive kriterier. Fritidsundervisningen indgår ikke i disse kriterier. Overgangen efter forslaget vil derfor virke uens over for landets enkelte kommuner. Kommuner, der nu har et stort arbejde på fritidslovgivningens område, vil ikke blive tilgodeset, medens mere tilbageholdende kommuner vil kunne tjene penge ved omlægningen. Nye initiativer på fritidsundervisningens område vil løbe risiko for ikke at kunne blive sat i værk.

Socialdemokratiet er derfor ikke positivt stemt over for denne del af lovforslaget.

Den anden del drejer sig om decentraliseringen, og det er jo noget, der i mange øren lyder som noget sympatisk. Jeg er bange for, at det i dette omfang vil tendere mod det lidt mindre sympatiske, idet forslagsstillerne tænker sig, at den enkelte kommunes voksenundervisning skal indrettes efter det lokale budgetomfang, idet kommunalbestyrelsen hvert år fastlægger retningslinjer for ydelsen af tilskud til fritidsundervisningen. Heri ligger, sammen med bestemmelserne om at kommunen kan fastsætte en mindstedeltagelse pr. hold som betingelse for tilskud, en klar mulighed for at reducere voksenundervisningen. Ledervilkårene er ude i det uvisse ved dette lovforslag. Vi synes heller ikke, at det er rigtigt, at kommunernes forpligtelse til at etablere specialundervisning fjernes; vi synes ikke, det virker sympatisk.

I afsnittet om fritidsvirksomhed for børn og unge vil man ved at yde tilskud efter generelle retningslinjer forenkle. Resultatet bliver, at de nu gunstige regler for fritidsklubber, ungdomsklubbers og interessegruppers virksomhed bliver forringet med mulighed for, at adskilliges arbejde bliver dårligere end tidligere. Det samme gør sig gældende ved de bestemmelser, man i lovforslaget vil have